

RIXE'AAL B'ANALIIL

K'AMAL B'E'EY TINIMETAAL

Q'ATNEEM AJLAB'AL 12-2020

Paxiil, juk'aal ixeb' q'iij re li riwaq iik' re li jo'qo' juk'aal junab'

LI AJK'AMAL B'E'EY TINIMETAL

Q'ATAMB'A' WA':

Che li K'amal B'eey Tinimetaal pi raqaw iib' chikixa'l li Ajwab' Tinimetaal che ya' riq'atiik li Q'atneem ajlab'al. 5-2020, 6-2020, 7-2020, 8-2020 k'i 9-2020 che ya'ek k'i b'an risuk'b'isik rimal li Q'atneem ajlab'al 8-2020, 9-2020, 21-2020 k'i 22-2020 re li Popiil re li Tinimetalil, che kichomix riij k'i k'ikq'at riij li k'axk'aliil Tinimet pi nejeel juyb'aliil, Tinimetalil pi renejeel Juyb'aliil K'ob'neem rimal xiktz'onoj kimal li Xe'aal Rinejelaal Kunununeem pirwe' li yab'iil Coronavirus COVID. 19, rimal jun alnaqiil nimineem pi li Kununeem Tinimet che rajawxiik pi renejeel tinimet k'i li chaak kib'an re kiq'atuux riwach, kiwab'xek, k'i riya'ik tanem re riliik jun yab'iil coronavirus (COVID-19) pi Paxiil re li Q'ab'iil Kunununeem Tinimet k'i Nimineem Wunaqiil.

Q'ATAMB'A' WA':

Che nik'yaj q'iij riij, li k'ax kitijinek rimal li nemriik li tzijneem re jun yab'iil rib'e COVID-19 kitijin rinemrik riwach pi juyb'aliil Tinimetaal re Paxiil, rimal laa' k'i li Ya'b'aal Q'atb'al re Suk'b'ineem Tinimet k'i li Etb'al re Kunununeem, che qas rajawxiik li waqiil re kunununeem, k'i nik'yaj chek kajpa' li kamoni'iib' ke'tanek, kajpa' kirb'aj li Q'atb'al re nik'yaj chek tinimetaal k'i re wural re kikjunamsaj kichoq'ab' re kiq'atuux riwach jun yab'iil riij'.

Q'ATAMB'A' WA':

Che kajpa' kirb'aj li q'atamb'al kan, che li K'amal B'eey re Kunununeem riya' rib'ixiik k'i rib'aniik cheren rajawxiik nan kiq'at nan riij li K'axk'aliil tinimet, rimal che qas rajawxiik kajpa' ya' rib'ixiik, re K'ob'neem laaq' kirchukuuj ya'b'al jab'ek re jun otziil chikixa'l wunaqiil, rimal laa' kib'an jun otziil che kik'aslemaal k'i jun nemalaj chijneem che kinejeel wunaqiil, rimal laa' kiya' poon riwe' li k'axk'aliil tinimet che kik'is pi ki'ab' q'iij re riwuq iik' re jun junab' riij'.

KEB'AWA':

Pi li taqneem chirij li kira'nán kajpa' kirb'aj li wiqtiil 1°, 2°, 93, 94, 95, 138, 139, 182 k'i 183 k'utb'al e) k'i f), re li Nemaal Wujil Tinimetaal re Paxiil; 6, 7, 16, 17, 30, 36, 39, 40, 47, re li Q'atneem ajlab'al 114-97 re li Popiil Tinimetalil, Q'atb'al re li Rixe'al B'analilil; k'i 1, 2, 14 k'i 15 re li Q'atneem ajlab'al 7 re li Nemaal Chomneem Tinimetaal re Paxiil, Q'atb'al re Suk'b'ineem Tinimet, k'i 58, 60, 75, re Etb'al re Kunununeem.

LI AJWAB' Q'ABIIL,

KIRQ'AT:

Wiqtiil jun. Riwe'. Kiya' poon jun iik' riwe' re li ya'm kan riq'ajb'al li k'axk'aliil Tinimet, kajpa' kirb'aj li Q'atneem Tinimetaal ajlab'al 5-2020 re li jo'oob' q'iij re roox iik' re li jo'q'o' junab', che ya'ek rimal li Q'atneem ajlab'al 8-2020 re li Popiil re li Tinimetaliiil, che b'an risuk'b'isik rimal li Q'atneem Tinimetaal ajlab'al 6-2020 pi juk'aal jun q'iij re roox iik' re li jo'q'o' junab' k'i riwe' chek rimal li Q'atneem Tinimetaal ajlab'al 7-2020, li ki'ab' q'at kiiij rimal li Q'atb'al ajlab'al 9-2020 re li Popiil re li Tinimetaliiil k'i ya' chek riwe' rimal li Q'atneem Tinimetaal 8-2020 re juk'aal q'iij re li rikyaj iik' re li jo'q'o' juk'aal iik', che ya'ek rimal li Q'atneem 21-2020 re li Popiil re li Tinimetaliiil, ya' chek riwe' rimal li Q'atneem Tinimetaal ajlab'al 9-2020 re juk'aal kijab' q'iij re roo' iik' re li jo'q'o' juk'aal junab', che ya'ek rimal li Q'atneem 22-2020 re li Popiil re li Tinimetaal.

Wiqtiil Kiab'. Rib'aniik. Li najtib'eem re li Kaxk'aliil Tinimet, che ya' rib'ixiik, q'at riij rimal che pi nik'yaj q'iij rii' ekawanaq taj riwab'ixiik li tzijneem re li yab'iil COVID-19 li k'ax kirya'an, kitijin rinemrik chikixa'l wunaqiil, ek'an li K'ob'neem taqem chirij kiriil riij li otziil k'aslemal rimal ela' jun ya'tajeem che qas rajawxiik, rimal laa' qas rajawxiik kib'an li saqb'isineem k'i nejeel rajawxiik re kiq'atux riwach jun nemalaj k'ax re kiqajt chikiij kinejeel wunaqiil re li Tinimetaal Paxiil.

Wiqtiil ixeb'. Kunub'al che qas rajawxiik. Rimal qas rajawxiik che Tinimetaal re kechijiix kinejeel wunaqiil che jaljaq taq yab'iil, pi jun K'axk'aliil kitijnek pi li Kununeem Tinimet, kiya' rib'ixiik che qas ela' rajawxiik kunub'al, kajpa' xikichal li jupuuq ilineem re Kununeem (OPS EML-ICU-COVID-19), etaq wa':

1. Kunub'al che kikoij pi b'ach'iil.
2. Wupb'al re kirpetsaj kiq'iiq' wuxu' jo'qneem re yaab', xaqara' petsib'al jo'qneem.
3. Kunub'al re kiriil riij richaak li anma'.
4. Kunub'al qasb'al richoq'ab' jun sapajneem.
5. Kunub'al re ch'ite'n chikapiil kajpa' azitromicina, ivermectina, k'i nik'yaj chek kunub'al che otz che li SARS-CoV-2.

Richomxiik li ya'b'al rib'ixiik che qas erajawxiik kunub'al, xaqara' kewab'iix wunaq re kikelq'aj wuxu' kiklaq' rinejeel, kajpa' kiya' jun chek rib'ixiik che etlaa' ya'm rib'ixiik, kikq'ansaj rijaal, kik'is riwach kunb'al xaqara' kikaj taj kikoij li kunub'al rii' wuxu' nimineem che kirk'am riib' rik'in, kajpa' nik'yaj chek b'anow che kirq'atuj riwach kichaak li ajchakiib' re kununeem tinimet wuxu' recht rinimet.

Wiqtiil Kijab'. Yakaneem. Kib'an jun yakaneem chikyan li Ajpopiil re li Tinimetaliiil, che rajawxiik alnaq kikraq kiib', wuxu' pi ixeb' q'iij, re kiketamaj, kikchomaj, kiksuk'b'a' wuxu' kiktaq'b'a' li Q'atneem Tinimetaal rii', rajawxiik ka'apan pi li Rixe'al Tinimetaal rii', kiya' rib'ixiik re li k'ax kitijnek xaqara' li q'atxiik, kajpa' cheren b'an rib'aniik li najtib'eem re li K'axk'aliil Tinimet che q'at riij kajpa' kirb'aj chipam li wiqtiil juk'aal kab'lujuuj re li Q'atb'aal re li Suk'b'ineem Tinimet.

Wiqtiil Jo'oob'. Kiya' rib'ixiik pi tziij Tinimetaal. Kitaq'ix rij li K'ulb'iil Yol Twitz Paxiil, re kirq'axaaj pi li tziij mayiib', Garifuna k'i Xinka kirb'aj li Q'atneem, che kiya' rib'ixiik pi li jaljaq taq kamoon tziib'alilil che keraqtaj pi li Tinimetal Paxiil, k'ot nijun kiya' kan.

Wiqtiil Wajqiiib'. Riya'iik Rib'ixiik. Kitaq'ix kinejeel li ya'b'al rib'ixiik, che xa pa chech ch'iich' kik kojon re kitz'onos rijaal li kiya' rib'ixiik li kirb'aj li Q'atneem, li rii' re kiya' rikojiik, riya'iik, risuk'b'isiik kib'anek li k'o chipam, kajpa' riya' rib'ixiik li Ajk'amaal B'eey Tinimetaal, wa yaa' rakisik alnaq kiya' rib'ixiik, pi kaxtilan k'i li tziij mayiib', Garifuna k'i Xinka wa k'o pi li kamoon tziib'alilil, wa k'antaj kajpa' kirb'aj li Q'atneem, keqaj pi k'ax Q'ataliil.

Kajpa' kirb'aj li Q'ataliil re Tinimetaal, li riya'iik rib'ixiik kajpa' kirb'aj li wiqtiil che ketaj taj, wa ketajek kib'anek kaqaj pi k'ax kajpa' kirb'aj li Q'ataliil.

Wiqtiil Wuquub'. Riq'ijal. Li Q'atneem kirmaj rikojiik pi q'ij che alnaq kiya' rib'ixiik chipam li wuj Q'atal tziij re riq'ab' Nemaal Tinimetaal.

YAA' RIB'IXIIK

